

Vaste Commissie voor Taaltoezicht
Warandeberg 4 – 1000 BRUSSEL

Brussel, 1 juli 2011

Uw brief van:
Uw kenmerk:
Ons kenmerk: 42.122/II/N
TVS/YS

De Nederlandse afdeling van de Vaste Commissie voor Taaltoezicht (VCT) heeft in haar zitting van 22 juni 2011 de klacht onderzocht tegen uw instelling omwille van het feit dat de klager die zich aanbood voor het afleggen van het schriftelijk deel van het examen voor het behalen van het rijbewijs voor vrachtwagens, verzocht werd zich op een andere keer aan te bieden omdat op dat ogenblik geen examens in het Nederlands werden afgenomen. Hij beklaat zich ook over het inzetten van tolken voor anderstaligen.

Op haar vraag om inlichtingen terzake hebt u de VCT het volgende geantwoord:

“In bijlage vindt u uittreksel uit het KB van 23 maart 1998 waarin in art. 32 §3 de afname van een theoretisch examen in een andere taal bepaald wordt, alsook uittreksel (punt 5) uit de omzendbrief aan de examencentra van de Federale Overheidsdienst Mobiliteit en Vervoer.

Deze examens worden in groep afgenomen en duren ongeveer 1 à 1,5 uur. Dit is eveneens van toepassing voor vertraagde zittingen in het Nederlands en zittingen voor gehoorgestoorden (gebarentaal). Om deze reden worden deze examens op vaste – en in de praktijk minder drukke – tijdstippen gepland. Dit is meegedeeld aan onze klanten (zie bijlage). Zo worden de klanten, die wensen deel te nemen aan individuele examens, op de hoogte gesteld van mogelijk langere wachttijden. Het is uiteraard mogelijk om een gewoon examen af te leggen indien er geen groepssessie is. Bovendien kan een theoretisch examen afgelegd worden in elk examencentrum.

Zoals u kan vaststellen is er in elk examencentrum bij Autoveiligheid – Bureau voor Technische Controle op elke openingsdag voldoende gelegenheid om theorie examens in het Nederlands af te leggen.”

*

* *

Artikel 32, §3, van het koninklijk besluit van 23 maart 1998 betreffende het rijbewijs, stelt wat volgt:

“De kandidaat die noch het Frans, noch het Nederlands, noch het Duits machtig is, mag het theoretische examen afleggen, bijgestaan door een tolk die onder de beëdigde vertalers wordt gekozen door het examencentrum en door dit laatste wordt vergoed.”

Deze examens mogen derwijze georganiseerd worden dat meerdere kandidaten die eenzelfde taal of idioom spreken en verstaan, kunnen samengebracht worden; het examen mag niet meer dan twee maanden na de inschrijving plaatshebben.

Als het examen georganiseerd wordt in de taal van de kandidaat, kan deze laatste kandidaat niet genieten van de procedure die voorgeschreven is in het eerste lid.”

Conform bijlage 4 van het ministerieel besluit van 7 mei 1999 tot wijziging van het ministerieel besluit van 7 februari 1977 houdende bepaling van het aantal, de plaats van vestigingen, de territoriale bevoegdheid en de regelen betreffende de organisatie van de examencentra, zijn er 8 examencentra in België bevoegd om theoretische examens met tolken te laten afleggen, met name Schaarbeek, Sint-Denijs-Westrem, Deurne, Alken, Charleroi, Couillet, Wandre, Anderlecht en Bree.

De omzendbrief van 6 september 2010 van de FOD Mobiliteit en Vervoer – Verkeersveiligheid, stelt in punt 5 betreffende het afleggen van examens met tolk: *“De kandidaat die geen van onze landstalen (Nederlands, Frans, Duits) machtig is, mag zich op eigen kosten laten bijstaan door een beëdigd tolk, aangeduid onder de beëdigde vertalers en die betaald wordt door het examencentrum.”*

Uit de bijgevoegde folder met de openingsuren en de taal van de examens blijkt dat er op dinsdagvoormiddag, tijdstip waarop de klager zich aanbood geen theoretische examens in het Nederlands worden afgenomen.

*

* *

In haar advies nr. 38.017/II/PN van 13 december 2007 stelt de VCT vast dat de basiswet van het voornoemde koninklijk besluit van 23 maart 1998, meer bepaald de wet van 16 maart 1968 betreffende het wegverkeer, geen enkele bepaling bevat betreffende de organisatie van examens voor het verkrijgen van het rijbewijs in een andere taal dan de landstalen.

Aangezien het gebruik van de talen tijdens deze examens niet door een andere wet geregeld wordt, valt dit onder de toepassing van de SWT.

De VCT, Nederlandse afdeling, is van oordeel dat de centra voor theoretische en praktische examens voor het verkrijgen van een rijbewijs moeten worden beschouwd als diensten in de zin van artikel 1, §1, 2°, van de bij koninklijk besluit van 18 juli 1966 gecoördineerde wetten op het gebruik van de talen in bestuurszaken (SWT), met name als diensten die belast zijn met

een taak die de grenzen van een privaat bedrijf te buiten gaat en die de wet of de openbare machten hun hebben toevertrouwd in het belang van het algemeen.

Daar zij niet onder het gezag van een openbare macht staan, zijn zij niet onderworpen aan de bepalingen die in de gecoördineerde taalwetten betrekking hebben op de organisatie van de diensten, op de rechtspositie van het personeel en op de door dit laatste verkregen rechten (artikel 1, §2, tweede lid, SWT).

Deze instellingen vallen echter wél onder de wet binnen het kader en de perken van de hen opgedragen taak (cfr. voorbereidende werken, Gedr. St. Kamer, 331-1961-62, nr. 7, blz. 12; Gedr. St. Senaat, 304 (1962-63) verslag De Stexhe, blz. 9 e.v.).

De VCT, Nederlandse afdeling, is van oordeel:

1. Dat de examens voor het bekomen van een rijbewijs, met behulp van een tolk, het basisprincipe van de SWT, met name het gebruik van één van de drie landstalen niet schenden;
2. Dat de openingsuren van het examencentrum Deurne duidelijk vermelden dat er op dinsdagvoormiddag geen theoretische examens in het Nederlands worden afgenomen.

De VCT, Nederlandse afdeling, oordeelt derhalve dat de klacht ontvankelijk is doch ongegrond.

Zij vestigt er tenslotte uw aandacht op dat het organiseren van voormelde examens in een andere dan één van de drie landstalen, wél strijdig is met de bepalingen van de gecoördineerde bestuurstaalwetten.

Een afschrift van dit advies wordt aan de klager gestuurd.